

ASGARI ÜCRET YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, asgari ücretin tespiti sırasında uygulanacak esaslar, Komisyonun toplanma ve çalışma şekli ile komisyonun başkan, üye ve raportörlerine verilecek huzur hakkına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik hükümleri, iş sözleşmesi ile çalışan ve 4857 sayılı İş Kanununun kapsamında olan veya olmayan, her türlü işçinin çalıştığı bütün işkollarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
 - b) Bakan: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanını,
 - c) Komisyon: Asgari Ücret Tespit Komisyonunu,
 - d) Asgari ücret: İşçilere normal bir çalışma günü karşılığı ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücreti,
 - e) Ücret: Asgari ücreti,
 - f) İşkolu: 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 60 ncı maddesi gereğince çıkarılan İşkolları Tüzüğünde belirtilen işkollarını,
 - g) Başkan: Bakan tarafından tespit edilen komisyon üyelerinden herhangi bir üyeyi,
 - h) Üye: Asgari Ücret Tespit Komisyonunda görevlendirilen veya seçilen temsilcileri,
 - i) Raportör: Bakanlık tarafından altı kişiyi geçmemek üzere Çalışma Genel Müdürlüğü bünyesinden görevlendirilen personeli,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ücretin Belirlenmesine İlişkin İlke ve Esaslar

Ücrette Eşitlik İlkesi

Madde 5 — Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak şartıyla, asgari ücretin belirlenmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplere dayalı herhangi bir ayırım yapılamaz.

Ücretin Belirlenmesi

Madde 6 — Komisyon, asgari ücreti bütün işkollarını kapsayacak şekilde belirler. Ücretin, bir günlük olarak belirlenmesi esastır. Aylık, haftalık, saat başına, parça başına veya yapılan iş tutarına göre ücret ödenen durumlarda gerekli ayarlamalar buna göre yapılır.

Ücretin Belirlenmesindeki Esaslar

Madde 7 — Ücret en geç iki yılda bir olmak üzere işçilerin 16 yaşını doldurmuş olup olmadıklarına göre ayrı ayrı belirlenir.

Komisyon, ücretin belirlenmesinde; ülkenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durumu, ücretliler geçinme indekslerini, bu indeksler yoksa geçinme indekslerini, fiilen ödenmekte olan ücretlerin genel durumunu ve geçim şartlarını göz önünde bulundurur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Komisyonun Kuruluşu, Görev, Yetki ve Sorumluluğu

Komisyonun Kuruluşu ve Toplantı Esasları

Madde 8 — Komisyon; Bakanlığın tespit edeceği üyelerden birinin başkanlığında;

- a) Bakanlık Çalışma Genel Müdürü veya yardımcısı,
 - b) Bakanlık İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü veya yardımcısı,
 - c) Devlet İstatistik Enstitüsü Ekonomik İstatistikler Dairesi Başkanı veya yardımcısı, (İşgücü, Hizmetler, Fiyat İstatistikleri ve İndeksler Dairesi Başkanlığı)
 - d) Hazine Müsteşarlığı temsilcisi,
 - e) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından konu ile ilgili dairenin başkanı veya yetki vereceği bir görevli,
 - f) Bünyesinde en çok işçiyi bulduran en üst işçi kuruluşunun değişik işkolları için seçeceği beş temsilci,
 - g) Bünyesinde en çok işvereni bulduran işveren kuruluşunun değişik işkolları için seçeceği beş temsilciden,
- kurulur.

Komisyon, Bakanlığın çağrısı üzerine toplanır ve Bakanlıkça hazırlanan gündeme göre çalışır.

Komisyon, en az on üyenin katılımı ile toplanır ve oylarının çoğunluğu ile karar verir. Karara katılmayan üye, isterse katılmama gerekçesini belirtir. Oyların eşitliği halinde, Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. Komisyonun her toplantıda aldığı kararlar karar defterine yazılır ve başkan ve üyelerce imzalanır.

Komisyonun ücretin belirlenmesine ilişkin kararı kesindir. Bu kararın, toplanan bilgi ve belgelere göre hazırlanacak bir gerekçeye dayandırılması zorunludur.

Komisyonun Görev, Yetki ve Sorumluluğu

Madde 9 — Komisyon, ücretin belirlenmesinde konuyla ilgili bütün kamu kurum ve kuruluşları ve üniversiteler ile işbirliği yapabilir, işçi ve işveren kuruluşlarının bu konudaki öneri ve görüşlerini alabilir. Ayrıca Komisyon, gerektiğinde uzman kişilerin bilgisine başvurabilir.

Komisyonadaki görüşmeler ve komisyonun çalışmaları gizlidir. Başkan, üyeler ve raportörler ile bu maddenin kapsamına giren kişi ve kuruluşlar bu görevleri dolayısıyla öğrendikleri her türlü bilgi ve belgeleri gizlemekle yükümlüdür.

Alınan kararlar Başkan tarafından kamuoyuna duyurulur.

Sekreteryaya ve Raportörlük Hizmetleri

Madde 10 — Komisyonun sekreteryaya ve raportörlük hizmetleri Bakanlık Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ücretin Yürürlüğü, İşverenin Sorumluluğu, İşçi ve İşveren Temsilcilerinde Aranılan Nitelikler

Ücretin Yürürlüğü

Madde 11 – Komisyonca belirlenen ücretler Resmi Gazete’de yayımlanır ve yayımlandığı tarihi izleyen ayın ilk gününden itibaren yürürlüğe girer.

İşverenin Sorumluluğu

Madde 12 — İşçilere, Komisyonca belirlenen ücretlerden düşük ücret ödenemez. İş sözleşmelerine ve toplu iş sözleşmelerine bunun aksine hükümler konulamaz.

İşverenler tarafından, işçilere sağlanan sosyal yardımlar sebebiyle asgari ücretten herhangi bir indirim yapılamaz.

İşverenler yayımlanan asgari ücretleri işyerlerinde işçilerin kolayca görebilecekleri bir yerde ilan etmek zorundadır.

İşçi ve İşveren Temsilcilerinde Aranılan Nitelikler

Madde13 — Komisyona seçilecek işçi ve işveren temsilcilerinin:

- Asgari ilköğretim mezunu olması,
- 21 yaşını doldurmuş bulunması,
- Yüz kızartıcı bir suçtan dolayı hüküm giymemiş olması gerekir.

İşçi ve İşveren Temsilcilerinin Yedekleri

Madde 14 — Bünyesinde en çok işçi ve işvereni bulandıran en üst derecedeki işçi ve işveren kuruluşlarının değişik işkollarından seçecekleri her temsilci için birer yedek temsilci seçilir. Asıl temsilcilerin toplantıya katılması asıldır. Ancak, asıl temsilcilerin görevlerini yapmalarına geçici veya sürekli bir engelin ortaya çıkması halinde, komisyona yedekleri katılır.

İşçi Temsilcilerinin Güvencesi

Madde 15 — Komisyonun işçi temsilcisi üyelerinden işçi olanların, komisyondaki görevleri süresince, iş sözleşmesinden ve toplu iş sözleşmesinden doğan hakları devam eder.

Huzur Hakkı

Madde 16 — Her toplantı günü için komisyon başkanına 1100, üyelerine 1000, raportörlere ise 800 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan miktarda huzur hakkı ödenir. Ancak, her asgari ücret tespitinde on toplantı gününden fazla huzur hakkı ödenmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 17 — 12/2/1972 tarihli ve 14097 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan "Asgari Ücret Yönetmeliği" değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 18 — Sayıştay görüşü alınan bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19 — Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı birlikte yürütür.